

ENAKOPRAVNOST

NEODVIŠEN DNEVNIK SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest
Slovene
Daily in
Ohio
Best
Advertising
Medium

FOR DEFENSE
BUY
UNITED
STATES
SAVINGS
BONDS
AND STAMPS

VOLUME XXV. — LETO XXV.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), JANUARY 14, 1942.

ŠTEVILKA (NUMBER) 11

DONALD NELSON JE POSTAL NAČELNIK VOJNE INDUSTRIJE

sa oblast je združena v rokah moža, ki je bil eksekutivni predsednik Sears, Roebuck veletrgovine.

PODPREDSEDNIK WALLACE IMENOVAL ODBOR ZA OLJNO PRODUKCIJO

WASHINGTON, 13. januarja. — Predsednik Roosevelt je noč naznanil, da bo poslej vsa področja za časa vojne pod nadzor enega samega moža, in to je Donald Nelson. S tem je Nelson dobil največjo oblast, ki jo je mogel združiti v rokah enega moža.

Donald Nelson je prišel v Washington iz Chicaga, kjer je bil eksekutivni predsednik Sears, Roebuck & Co., znane veletrgovine, ki se peča zlasti s prodajo tovarov pošte in ekspresa. On bo sedaj supremni direktor industrijskega programa ter generalni nadzornik vseh proizvodnih dejavnosti.

Wendell Willkie, ki je imel nes zjutraj dolgotrajen posvet predsedniku Rooseveltom, je nato govor pred župani.

remier general Simović zamenjan z učejakom, politikom in juristom Jovanovićem

Milan Gavrilović, dosednji poslanik v Moskvi, postal minister pravosodja. — Iz komentarjev je razvidno, da je Londonu žal markantne in simpatične Simovičeve osebnosti.

LONDON, 13. januarja. —

Patriotizem članov delavske unije

Članstvo International Ladies Garment Workers unije se prostovoljno priklanja za oddajanje krvi.

V glavnem stanu Rdečega križa, 3111 Prospect Ave., se je včeraj podpisalo mnogo članov International Ladies Garment Workers unije, ki so izjavili, da so pripravljeni dati del svoje krvi Rdečemu križu za ranjene ameriške vojake. Člani unije so pričeli dajati svoje tozadevne aplikacije A. W. Katovskemu, managerju locala in predsedniku internacionalne unije, ki je pričel včeraj kampanjo za prostovoljno priklajevanje članov.

To je nadaljen znak patriotizma te kozmopolitske unije, katere člani so ljudje raznih vrst in narodnosti: Židje, Nemci, Italijani Angleži, Poljaki in drugi.

Delavstvo te unije deluje že nad leto dni z največjim entuziazmom za Rdeči križ ter je radevolje okrnilo čas svojih obredov ter pričelo delati ob sobotah, da se izdela čim več oblačil, ki jih potrebuje Rdeči križ.

Povišanje pri Warner-Swasey Co.

3.400 produkcijskim delavcem pri Warner-Swasey Co., 5701 Carnegie Ave., je bila povišana mezdazda za osem centov na uro.

Zadušnica

Jutri zjutraj ob 8. uri se bo brala v cerkvi sv. Vida zadušnica za pokojno Mary Merhar, ob priliki prve obletnice njene smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Jugoslovani na- padajo nemške zadnje straže

Pri napadih jim pomaga jugoslovanska zračna sila, katere pilotje veljajo za ene najboljših letalcev Evrope.

ANKARA, Turčija, 12. januarja. — Jugoslovanski četniki so podvzeli pretekli teden celo vrsto drznih napadov na edinice nacističnih zadnjih straž, ki krijejo umik nem. armade v njen zimski stan v Beograd.

Redne čete generala Mihajloviča so zasedle pozicije, ki so jih držali doslej Nemci in čete generala Nedića.

Poročila naznanjajo, da podpira četniške napade nova jugoslovanska zračna sila, ki napada s svojih letališč v zapadni in centralni Srbiji.

Jugoslovanski letalci so imeli zaznamovati polne zadetke na nemške tanke in oklopne avtomobile pri Kraljevem, nakar so pričeli skropiti nemške kolone in letališča s krogliami svojih strojnica, ne da bi imeli pri tem najmanjšo izgube.

Jugoslovanska letala so zelo kamufilirana in nimajo nobenih znakov, po katerih bi se spoznala. Ta letala operirajo večinoma v dežju in slabem vremenu, ko je večina nemških letal na letališčih.

Jugoslovansko zračno silo so smatrali pred njeno destrukcijo Angleži in Francozi za najboljšo malo zračno silo Evrope. Jugoslovanske pilote so smatrali za enakovredne najboljšim pilotom angleške zračne sile.

Prodiranje stalno napredujejo čih jugoslovanskih čet je zdaj doseglo pozicije, ki so jo držale meseca septembra in general Mihajlovič kontrolira s svojimi četami tisoče in tisoče štirjaskih milj ozemlja.

OKUS JE VSAKOVSTEN

SAN DIEGO, Cal. — V malih oglaših nekega tukajšnjega lista je bilo tudi sledeče oznanilo: "Gentleman bi se rad seznanil s prikupno mlado damo s štirimi pnevmatikami (tajerji).

Himen

V soboto, 17. januarja, ob 9. zjutraj, se bosta poročila v cerkvi sv. Vida Mr. Anton Kristof, sin Mr. in Mrs. Anton Kristof, 1563 East 173rd St., in Miss Frances Popotnik, hčerka Mr. in Mrs. Frank Popotnik, 6219 Carl Ave. Poročna slavnost se bo vršila zvečer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. — Bilo srečno!

Zaroka

Zaročila sta se Miss Alice Popotnik, hčerka Mr. in Mrs. Frank Popotnik iz 6219 Carl Ave., in Mr. Edward Prijatelj, sin Mrs. Prijatelj, 1137 East 66th St. — Čestitke!

ARETACIJA MOŽA, KI IMA DEVET ŽENA

WASHINGTON, 12. januarja. — F. B. I. naznanja, da je aretirala nekega moža, ki ima najmanj devet žena. F. B. I. agentje so ga identificirali za Johna Williama Melville-a, starrega 40 let, in pravijo, da ima 28 aliasov ali priimkov, za vsako aretacijo drugo ime.

Da bi napravil vtis na ženske, pravijo vladni agentje, jim je pripovedoval, da je bil "nekaj let v vladni službi", toda tega jim ni povedal, da je služil vladni za zaklenjenimi zapahi. Dalje je pripovedoval žen-

NAVALI RUSKIH ARMAD

LONDON, 14. januarja. — Sovjetske armade so zasedale široke vrzeli na petih mestih nemške zimske črte ter popolnoma odvalile oblogo Leningrada, v kateri so zdaj pričeli prihajati prvi vlaki z živili.

Na Leningrajski, moskovski in krimski fronti gonijo Rusi Nemce nevdržno nazaj, na četrti fronti, v Ukrajini, pa so Rusi oddaljeni še dvanaest milj od važnega ruskega industrijskega centra Harkova.

Rusi se nahajajo še devetdeset milj od Smoljenske, kjer je bil še do včeraj Hitlerjev glavni stan, katerega pa je preselil, ko je ugotovil, da mu utegnejo priti Rusi v goste.

Na sliki so trije lovci, Frank Hribar, ki vodi z J. Sustaršičem Hecker Taverno gostilno na 1194 East 71st St., vogal Hecker Ave., poleg njega pa so John Okički in Fred Pachasa in trije srnjaki, vsak je ustrelil svojega. Na lovu so bili novembra meseca v Fountain, Michigan. Našim lovcem čestitamo.

Nov grob

Včeraj zjutraj je po kratki boleznii umrl Casimir Rober, star 71 let in stanujoč na 15804 Calcutta Ave. Tukaj zapuščta žalujočo soprogo Julijo, hčer Sophie Kackowski in sina Nickolasa. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj, ob 8:30 iz August F. Svetek pogrebnege zavoda, 778 East 152nd St., v cerkev Marije Vnebovzjetje in od tam na Kalvarija pokopališče. Preostali naši sožalje!

26 Italijanov aretiranih FBI agentje naznanjajo, da so aretirali v Clevelandu 26 nezdravljenih Italijanov. Ze poprepj pa so aretirali 17 Nemcev, pet Japoncev in tri Italijane.

V bolnišnico

V Lakeside bolnišnico je bil odpeljan John Pirc, 6305 Glass Ave. — Želimu mu skorajšnje-ga okrevanja.

Motorman oproščen

Okrajni sodnik Frank J. Merri-ck je včeraj oprostil krivde Williama R. Cassella, 50 let starega motormana poulične železnice, ki je svoječasnno obstrlel nekega avtomobilista, češ, da je streljal v samoozbambi. Zadeva, o kateri smo tedaj poročali, se je primerila dne 1. novembra na železniški progi na E. 93. cesti, kjer se je ustavil na progi avtomobil Italijana Thomasa Russo-a, nakar ni mogel poulični voz naprej. Motorman in avtomobilista sta se sprla in spoprijela, pri čemer je motorman potegnil samokres ter Russo-a obstrlel.

Prepoved prodaje avtov podaljšana do 2. februarja

Polég tega je prepovedana tudi konstrukcija novih gasolinskih postaj, da se prihrani na olju.

WASHINGTON, 13. januarja. — Prepoved prodaje novih avtov in trukov je bila podaljšana do 2. februarja. Originalna odredba je določala dan 15. januarja.

Dalje je prepovedana konstrukcija novih gasolinskih postaj, da se kolikor mogoče prihrani na olju. Nadaljna odredba odreja, da mora vsak, ki bi hotel na svoji posesti vrtati oljne vrelce, dobiti za to prej dovoljenje sosedu, ki lastuje sosedno posest.

Prepovedana je prodaja avtov, trukov in trailerjev modela 1942 vsem konzumentom, razen armadi in mornarici in gotovim vladnim agencijam.

Tozadevne odredbe so seveda zelo prizadele prodajalce avtomobilov in vladni uradniki delujejo na načrtu ki naj olajša njihove težkoče.

Možnost zvišanja voznine na cest- ni železnici

Možno je, da se bo zvišala cena tedenski vozovnici od \$1.25 do \$1.35 ali celo na \$1.50.

Na posebni seji direktorija poulične železnice, ki se je vršila snoči, se je pretresalo vprašanje zvišanja voznine po cestni železnici, ker so se zvišali stroški upravljanja železnice.

Možno je, da se bo računalo tedenske voznice, katerih sedanja cena je \$1.25, \$1.35 ali celo \$1.50, in prav tako je možno, da se bo zvišalo ceno tike-tov, katerih je zdaj šest za 50 centov.

Direktorji pa niso še prišli do nobenega definitivnega tozadevnege sklepa. Vsi so mnenja, da se zvišanje voznine kolikor mogoče dolgo odloži, ker je velika možnost, da bo mestu kupilo železnico, nakar jo bo samo upravljalo kakor bo vedelo in znalo. Predlog o nakupu železnice je zdaj pred mestno zbornico.

JACK OAKIE KAZNOVAN

HOLLYWOOD, Cal. — Jack Oakie, znani filmski igralec, ki je v Chaplinovem filmu "Dictator" igral vlogo italijanskega govedača in bombastika Mussolinija, je bil obsojen na \$200 globe in na izgubo vozniske licence za 60 dni, ker je vozil avtomobil v pijanem stanju.

HITLER SE JE UMAKNIL PRED RUSI IZ SMOLJENSKA

Rusi zavzeli mesto Kirov. — Mesto Orel obkroženo. — 25 nemških generalov odstopilo.

IZJAVA PODKOMISARJA ZUNANJIH ZADEV LOZOVSKEGA

LONDON, 13. januarja. — no mesto Harkov, velik industrijski center ob Doncu, kmalu v ruski posesti.

Odstop 25 nemških generalov LONDON, 13. januarja. — Exchange Telegraph agencija poroča, da je doznala iz verodostojnega vira, da je odstopilo 25 nemških generalov in sicer v protest proti odstavljenju vrhovnega poveljnika von Brauchitscha. Med generali, ki so podali ostavko, je tudi Ewald von Kleist, poveljnik nemških tankovskih čet na ruski fronti.

Zavzetje Kirova in Gorohova

Rusi naznanjajo danes zavzetje mesta Kirova v Smoljenski okraju, in Gorohova, ki leži v bližini Možajska; s temi operacijami so prodrli doslej najdalje proti zapadu ter že na drugem mestu prebili nemško "zimsko črto."

Sovjetska zračna sila, ki napada na vsej črti od severa do juga, je razbila stotine nemških trukov in topov ter dvoje muni-cijskih skladišč. Komentirajoč o nevdržni ruski ofenzivi, je rekel Lozovski, podkomisar zunanjih zadev: "Mi se nismo nikoli odpovedali svojemu optimizmu, in dogodki zadnjih dni dokazujejo, da smo imeli prav."

Harkov v dosegu Rusov Poročilo United Pressa iz Kujbiševa naznanja, da bo sila važ-

AMERIKANCI USTAVILI JAPONCE; ANGLEŽI POTISKANI STALNO NAZAJ

Amerikanci na Luzonu so razbili in razpršili japonsko mehanizirano armado. — Angleži, ki se še vedno umikajo, vršijo politiko opustošenja in požiganja zemlje.

WASHINGTON, 13. januarja. — Utrujene in številčno silno šibkejše ameriške čete pod generalom MacArthurjem, ki se borijo s hrbotom ob morju, so danes kljub temu vrgle Japonce nazaj. To je dosegla ameriška artilerija, ki je definitivno superiorna japonski.

Z ADMIRALOM K NABORU

NEW YORK, 13. januarja. — Menda so redki slučajji, da bi se kak mladenič peljal v admiralo-vem avtomobilu k vojaškemu naboru.

To pa se je primerilo 17 let staremu Edwardu Buchosky-mu, ki je prišel z dežele v New York, da bi se vpisal v mornarico. Ko je stal v mestnem vrvežu, ni vedel, ne kod, ne kam, pa je povprašal nekega mimo vozečega šoferja, kje je naborni urad mornarice. — "Sinko, kar k meni prisedi," se je oglasil gospod, ki je sedel v avtomobilu in ki je bil v civilni obleki. Mladenič je prisledel in avtomobil, v katerem je sedel podadmiral Adolphus Andrews, ga je pripeljal naravnost k naboru, kjer je bil fant potrjen v mornarico.

ANGLEŽI ZAVZELI SOLUM

KAIRO, 13. januarja. — Angleške čete so zavzele Solum na egiptsko-libijski meji ter prodirajo proti El Aghelli, ki leži na meji Cirenajke in Tripolitani-je. V Solumu so zajeli Angleži 350 ujetnikov, med katerimi je polovica Nemcev. Zda je v Libiji v rokah osiše samo še Halfaya prelaz.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.

6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

NEMCI O PISATELJU ADAMIČU

"Volks Zeitung," nemški delavski tednik, ki izhaja v New Yorku, objavlja v svoji izdaji z dne 10. januarja o zadnjem Adamičevem delu sledeči članek:

"Democracy is not a label but a way of life born of experience and grown into by a lot of people." — Louis Adamič.

"What do we intend to do?... Won't someone speak?" — Samuel Grafton.

Kakšne dimenzije bo zavzelo sovraštvo proti Hitlerjevimi armadam šele potem, ko bo sedanja vojna minila? Samo predstavljajte si, kaj bodo storili Poljaki ali Čehi z Nemcem, ki jim bo prišel v roke, da poplačajo vsakemu posamezniku umore, ki so jih zakrivali nad neštetimi ljudmi Hitlerjevi rablji. In kdo naj jim zamere (namreč Čehom in Poljakom)?

V najboljših političnih glavah sedanje dobe se poraja vprašanje, ki ga je zastavil Samuel Grafton svojim čitateljem. Kaj je treba storiti, da bo sedanja vojna zadnja? Saj sploh ne gre več za to, kaj naj se stori z Nemčijo, temveč gre za to, pod kakšnimi pogoji naj živi poslednji mali mož, to je povprečen človek na svetu, kateremu bo vladal red. Klic po narodni svobodi je dobil med narodi Evrope nov prizvok.

Vsakemu je danes jasno, da bodo igrane Zedinjene države veliko in važno vlogo pri ustvarjanju bodočega mira. Zedinjene države bodo — ne kakor evropske dežele — rešile iz te vojne svojo moralno in fizično potencialnost (silo). Toda svet potrebuje program, na čigar podlagi se bo moglo uresničiti "Atlantski čarter," in načrt za organiziranje mira.

Tu stopi pred javnost s svojim predlogom Louis Adamič.

Vse izhaja iz temeljne zamisli, da so priseljenci iz vseh dežel Evrope ustvarili veliko demokracijo Zedinjenih držav. Dočim so priseljenci tekom generacij razvili novo življensko čustvo in novo politično zavest, pa jih duševne vezi vendar še vedno vežejo na staro domovino. Jezikovne in kulturne skupine so igrane iz vsega početka velikega priseljavanja važno vlogo, ne da bi se pri tem izneverile zvestobi do svoje nove domovine; eksistenca "pete kolone" pri večini priseljencev ni mogla omajati njih zvestobe.

Ljudska analiza Adamiča, ki je sam priseljenec iz Jugoslavije, je izredno interesantna.

"We all came from somewhere; from many lands." To je pot semkaj. — "Now we've got to go back." To je pot nazaj. — "Mi moramo vzeti s seboj v Evropo našo ameriško revolucijo, naše nagradene ameriške izkušnje." In nato razvija misli tega programa, — ne sicer v vseh njegovih podrobnostih, vendar pa v potezah, ki se ne ozirajo na formalnosti, marveč na ljudi, ki hočejo v miru živeti.

V vprašanjih podrobnosti bo vzpostavitev sveta stvar strokovnjakov, kakor je poraz nacijskih armad stvar generalnih štabov.

Dokaz delovne metode, kakršno predlaga Adamič, je sila poučen. V svrhu uresničenja svoje ljudske analize, je razposlal Adamič tisočim in tisočim ljudem vprašalne pole, ki jih je razdelil v dve kategoriji: a) "Vprašanja priseljencev in njihovim v Ameriki rojenim naslednikom"; b) "Vprašanja 'Old Stock' Amerikancem." Tu so vprašanja o poreklu, o načinu življenja, o vzrokih življenjskega načina, o interesih in poklicih posameznih oseb, itd., itd. Adamič je prejel na te vprašalne pole tisoče in tisoče odgovorov, ki jih je shranil v svoj arhiv. Iz neštetih odgovorov je nastala ogromna korespondenca. Toda vse to še ni bilo dovolj. Adamič se je napotil širom dežele, da se je mogel na licu mesta sestati in porazgovoriti z onimi, s katerimi je imel dotlej navezane samo pismene stike. — In če se nekega dne rodi iz te spoštovanja vredne aktivnosti atmosfera, ki bo omogočila, da se bo brez predsodkov resno in iskreno delovalo za mir, se bo treba za to zahvaliti samo enemu intelektualcu — Louisu Adamiču!

Te tople besede priznanja so naklonili našemu velikemu rojaku Adamiču celo Nemci, ki kot narod ne ljubijo Slovencev in Jugoslovancev. Kaj pa mi? Koliko njegovih velikih del, ki so zadivila široko ameriško publiko in katerih sloves je prodrl preko mej Zedinjenih držav, smo

UREDNIKOVA POŠTA

Še za Rdeči križ

Organizacija žensk v 23. wardi, kateri načeljuje Mrs. Josephina Zakrajšek, ki zbirajo za Rdeči križ, ima lepe uspehe, odkar so začele s pobiranjem.

Poleg tega kar je bilo že omenjeno o darovih poprej, so nabrale: Mrs. Kraiger in Mrs. Allich \$102.95, Mary Blatnik \$43, Mrs. Prinčič \$49.10, Mrs. Molle Bronoff \$39.70, Mrs. Cecilia Šubelj \$41.70, dr. St. Clair Grove št. 98 W. C. je darovalo \$10.

Dalje poroča Mrs. Zakrajšek, da so sledeče nabiralke: Mrs. Mary Strekal, Mrs. Marjanca Kuhar, Mrs. Antoinette Simčič, Mrs. Cecilia Šubelj, Mrs. Josephina Okorn, Mrs. Petrovič, Mrs. Mary Somrak, Mrs. Millie Bronoff, Mrs. Armbruster, Mrs. Mary Lunder, Miss Marge Jeric, Mrs. Jennie Kraiger, Mrs. Nettie Prince, Mrs. Louise Mlakar in Mrs. Marie Kovacic.

Nadaljna poročila bodo še sledila. Tudi velja, kakor je bilo že prej poročano, da kdor hoče darovati in ni nobenega, da bi se oglasil v njegovi hiši, lahko daruje po katerikoli omenjenih osebah, ali pa se oglasi v The North American banki in tam izroči dar.

Pošočevalec A. G.

Novica iz Barbertona

Slovensko samostojno društvo Domovina v Barberton, Ohio,

Letala pozimi

Čim je nastopila zima, se povsod živahno razpravlja o poledenitvi letal in o vplivu na delavnost zračne vojske. Prof. Ernest Heinkel, znani graditelj znamenitih nemških letal "HE 111," odgovarja v nekem članku na ta vprašanja, ki zanimajo danes vsakogar.

Različni so vzroki, da se začne nabirati led na raznih delih letala. Če se spusti mrzlo letalo iz velikih višin v navaden deževni oblak, ki ima nad 0° C, se začne nabirati — podobno

bode v nedeljo dne 18. januarja z veliko slavnostjo otvorilo nove kegljišče, katero se nahaja zraven sedanje Slovenske dvorane. Novo poslopje je bilo v delu že deset mesecev. V tem poslopju je 8 najbolj modernih kegljišč v tej okolici. Stalo je okrog \$50,000 in to svoto je vspravilo skupaj članstvo društva Domovina. Za to kegljišče se je zanimalo celo mesto Barberton, posebno pa Slovenci, ker ta naprava bo dosti pripomogla k zabavi in razvedrilu sedaj tako zaposlenih delavcev in vemo, da bo to kegljišče res središče našega ameriškega slovenskega naroda, zato smo tudi dali ime Slovensko Središče (Slovene Center).

Program bode sledeči: Začetek ob dveh popoldan, sprejem gostov in otvoritev kegljišča. Nato začetek kegljanja. Vstopnina na kegljišče bo prosta. Ob petih zvečer se prične banket in po banketu kratak program. Po programu sledi plesna veselica, za katero bo igrala Taffy Duddkas Domovina Orchestra. Vljudo vabimo rojake, da pridejo in pregledajo naše prijetne prostore. Kegljišče bo odprto vsak dan od nedelje naprej.

Torej ne pozabite v nedeljo 18. januarja ob 2. popoldan.

Z bratskim pozdravom in na svidenje!

Vincent H. Lauter.

kakor nastane poledica, če dežuje na mrzlo asfaltno cesto — tanka enakomerna ledena plast na vseh delih letala. Toda najsi bo letalo še tako mrzlo, vendar ni njegova gmeta zmožna sprejeti vase toliko mraza in zato ni ta vrsta poledice za letalo nevarna.

Poleg te ne preveč nevarne vrste poledice pride do zares nevarnega nabiranja ledu samo v oblakih, kjer vodne kapljice niso kljub temperaturi, nižji od 0° C, zmrzle, ker je manjkalno zamrzitvenih jader, zmrznejo te vodne kapljice, ko pridejo v dotik z letalom na krilnem nosu, krilih, prsih trupa, oglednih oknih in drugih naprej štrlečih in iz letala visečih delih. Tako nastala poledica nabere naglo rastoče debele plasti ledu na imenovanih mestih.

Te ne neznatne ledene mase hudo povečajo težo letala, poleg tega pa trpijo aerodinamične vrline letala, ker se močno spremenijo profili nosilnih ploskev in krnil. To poslabšanje letalnih lastnosti mora pasti prav do meje možnosti letanja. Poledica tako onesposobi krnila in vzame letalu možnost manevriranja, če pa zamaši led spodnjo odprtino letala, pa neha delovati instrumenti, ki so važni za kontrolo poleta. Za letala, ki so opremljena s sesalnimi razplinjačem — to velja za vsa angleška letala — je poleg tega še nevarnost, da odpovedo motorji zaradi zaledenitve razplinjača.

Pod kakšnimi toplotnimi po-

goji pa se pojavijo taki pohlajeni oblaki v ozračju? Kakor kažejo večletna opazovanja, nastaja več kakor 70 odstotkov vseh zaledenitev pri temperaturah med 0 in -6° C. To ima pa svoj vzrok v tem, da je pri prav nizkih temperaturah zrak navadno suh (suhi mraz), ali pa vsebuje vodo samo v obliki ledenih kristalov, kateri se ne prijemljejo letala. Ta razdelitev nam kaže, da lahko računamo vse leto z zaledenitvijo, in sicer vsakokrat v višinah, ki imajo nekaj stopinj pod ničlo in so preprežene z oblaki. Poleti pride do teh pogojev v višini 4000 metrov in čez, pozimi pa v glavnem od zemlje pa do 2000 metrov višine. Ker pa je ozračje neenakomerno splasteno, se morejo pripetiti zaledenitve seveda tudi v drugih višinah. Glavni čas poledenitve je pomlad in jesen, torej prehodni meseci s svojimi nerednimi vremenskimi pojavi.

Kaj moremo ukreniti, da se izognemo hudim zaledenitvam? Predvsem morejo nuditi dobra vremenska opazovanja in vremenske napovedi posameznemu pilotu ali oddelku letal dragocene in prav točne podatke o manjših poledenitvenih conah, katere se dajo obleteti. To preprečevanje zaledenitve pa more vsakokrat odrediti, če nastanejo nenadne motnje ali pa če ne moremo poleta spremeniti, ali pa celo opustiti. Za te prav pogosto primere pa mora imeti letalo protizaledenitvene naprave.

Najpogostejše so uporabljali do sedaj mehanično razledenitev. V to svrhu so napeljali vzdolž krilnega nosu gumijaste cevi, ki se v normalni legi tesno prilagajajo profilu. Če se sedaj začne nabirati na krilnem nosu led, lahko te cevi napihamo in se tako led odluči. Ta naprava pa žal ne nudi popolne zaščite, ker ne moremo vseh delov letal z njo opremiti, gumi pa postane s časom krhke in razpoka, nakar naprava lahko odpove. Nadaljnje mehanične razledenitve moremo namestiti na šipah v obliki brisalcev šip, ki jih napajamo z alkoholom. Mehanične razledenitve uporabljamo tako, da znižamo z dodatkom alkohola zmrzlišče vode, kar se da s pridom napraviti proti zaledenitvam profilov, ali pa namazemo letalo s primernimi pastami, ki ne pustijo, da bi se led ali voda prijel na letalu. Te paste pa voda kaj kmalu spere in tako zmanjša njihovo vrednost.

Najučinkovitejši in najvarnejši način zaščite najvažnejših delov letala nudi toplota. Delom, ki so revarnosti najbolj postavljeni, kakor so to krila in krnila, dovajamo toplotne, kolikor je odvisno od zunanjih pogojev in voda. Tako obdržimo ogrožene dele letala tudi v zaledenitvenih conah na temperaturah nad 0° C in preprečimo že

samo nabiranje ledu. Toploto za zaščito teh delov nam dajejo motorji ali pa posebne peči. Krilnemu nosu jo dovajamo kot topel zrak ali pa kot paro. Druge dele in aparate pa grejemo z elektriko.

Že ti kratki primeri nam kažejo, da moremo danes izdelovati takšna letala, ki morejo letati celo v najhujših zaledenitvenih conah, ne da bi bila ogrožena varnost letala, čeprav ne moremo povsem prepričati, da bi se na nekaterih delih letala nabral led. Ni pa daleč čas, ko bo izgubila zaledenitev svojo največjo nevarnost za letala.

— Jaz, doma, kako bi živeti! Kaj mislite, da bodo ske za človekom, kakršne jaz, na dom lazile?

— Poročili se boste! Res da se ženske niso iz izgubila roko, nogo in ozirale za njim, vzela pa je no, ne grdo ne lepo deklica je imel prav rada, in njo popolnoma srečen.

Gospodu L'Ambertu se lažba prejkone ni zdel vredna, ker je ves obupan nil:

— Ah, zenske, ženske, ske!

— Jej, jej, je odvrnil kako ste udarjeni na kaj mislite, da je ženska vse? Saj ni. So še druge na svetu. Saj se človek lahko pripravlja za oni pere dušo, bistri um, bližnjemu, opravlja svoje noli. Kdor hoče biti kristjan, zvest državljani ber notar, mu še ni treba kako dolgega nosu!

(Nadaljevanje)

Premier general Simović njan z učenjakom, političnim juristom Jovanovićem

(Nadaljevanje s 1. strani Anglije. On je bil rektor grajske univerze, predsednik Jugoslovanske kraljevske demije znanosti ter profesor plomatske zgodovine in zakonodaje kakor tudi pravne fakultete univerze

Medtem pa so se zbrali Londonu zastopniki devetih razenih držav, ki so se se da bo Hitlerju poplačali za drago vse, kar je storil dom njihovih dežel. V komentator iz Londona snovi komentiral te vesti med drugim rekel: "Medzimi voditelji teh osebnosti vetih držav pa ni bilo ljubeznivega generala Simovića, ki je izvršitelj onovovitega jugoslovanskega žavnega udara, s katerim trgjal Jugoslavijo od osi.

Jugoslovanska vlada v ljuje njegovo zamenjavo čenjakom dr. Jovanoviću motivacijo, da bodo problemi potrebovali zmer političnega voditelja. V vojne še ni konec, in mog bil močni Simović še vedna mestu..." — Značilni mentor, ki daje razumne kakšnimi čustvi je sprej don vest o ostavki Simov njegovi zamenjavi z Jovanovićem. Ako ni pri tem že drugega, je gotovo toliko izgubila jugoslovanska vo Simovićem močno, marla politično osebnost, ki si dobila s svojim državnim rom simpatije vsega de tičnega sveta. — Opomba ništva.

ŠKRAT

NOTARJEV NOS

Humoreska

(Nadaljevanje)

— Oprostite! je rekel dobremu Ayvazu, zdaj pa vidim, kako jih znate. Dobro, da vem. Če vam kdaj stopim na nogo, da vas hitro poprosim odpuščanja. Ubogi gospod bi bil zdaj pač v silni zadregi, če bi mu kdo ponudil ščepec tobaka. Gletje no! Zdal naj mi pa še kdo reče, da so Turki nerodni, ali jih bo silšal! Saj sem vam povedal, da vam prinašam srečo. Imam pa starega pajdaša, ki služi pri Brionu; pri njem je pa ravno naročen. Kogar vozi on, je gotovo nesrečen. Kolikor jih pripelje na teren, toliko je izgubljenih... Hi, konjiček! samo tako naprej za zmagami! Danes te pa ne zamenjam za vse konje na vrtiljaku!

Čeprav niso bili ti slabi doviti še toliko dolgočasni, teh treh Turkov vendar niso razvedrili in fujaker je kratkočasil le bolj samega sebe.

V veliko veliko lepšem in bolj vpreženem vozu ja pa zdi hoval notar svojima prijatelje-ma.

— Je že, kar je, je zavajal, jaz sem uničen. Ne kaže mi nič drugega, kakor da si poženem kroglo v glavo. Ne morem več ne med ljudi, ne v opero, ne v gledališče. Ali naj razkazuje vesoljnemu svetu svoj spačeni in žalostni obraz, ki bi vzbudil pri nekaterih smeh, pri drugih usmiljenje?

— Kaj še! je odvrnil markiz, svet se vsemu privadi. Sicer pa, kdor neče med ljudi, navsezadnje prav lahko doma ostane.

I want... FIGHTING DOLLARS

America must be strong. Every man and woman must contribute their strength to the strength of America at war.

Some are carrying guns—those ships. That must be your contribution to freedom under fire! BUY DEFENSE STAMPS AND BONDS TODAY—buy them with every penny you have to spare!

YOU on the home front must buy those guns—those planes—those ships. That must be your contribution to freedom under fire! BUY DEFENSE STAMPS AND BONDS TODAY—buy them with every penny you have to spare!

Zakrajsek Funeral Home, Inc.,
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE.

ENDicott 3113

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.

COLLINGSWOODSKI URAD: 452 East 152nd Street Tel.: KENmore 21

The Quickest, Surest YOU Can Help Win War...

Buy Defense BONDS—STAMPS

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM ...

‘Enakopravnosti’

STANLEY WEYMAN:

Rdeča kokarda

Roman iz Velike revolucije

PRVO POGLAVJE
Markiz de Saint-Alais.

Prišla sva na teraso, ki jo je bil zgradil moj oče malo pred smrtjo in ki se je širila za gradom, med glavnim poslopjem in novo trato. Saint-Alais je s komaj prikritim zaničevanjem pogledal okoli sebe.

"Kaj ste pa z vrhom napravili?" me je vprašal ter se očitajoče namrdnil.

"Oče ga je prelozil na ono stran hiše," sem odgovoril.

"Pa ga ni več videti?"

"Ne. Za rožnikom je."

"Po angleški modi!" je z rahlim posmehom dejal markiz in skomignil z rameni. "Mar vam ugaja, da imate vso to travo pod okni?"

"Da, meni to ugaja."

"Glej, glej! In tale novi nasad, ali vam ne zakriva vasi? Stavim, da je ne vidite iz gradu!"

"Res je ne vidim."

Zasmejal se je.

"Da, da," je izpregovoril, "tako ravna vsi tisti, ki neprestano povzdigujejo ljudstvo, svobodo in bratstvo. Oni ljubijo ljudstvo, toda samo od daleč, izza svojega parka ali izza višoke glogove seči. Jaz v svojem saintalajškem gradu pa rajši gledam na svoje ljudi, in kdor ne hodi naravnost, ta naj se čuva sramotnega stebra!... Saj res, vikont, kje pa je vaš steber? Zmerom sem ga videl nasproti vhoda."

"Sežgati sem ga dal," sem odgovoril.

In čutil sem, kako mi je rdečica udarila v čelo.

"Menda hočete reči, da ga je sežgal vaš oče?" je odvrnil ter me vprašujoče ošinil z očmi.

"Ne," sem rekel odločno, jeze se nase, da me je pred Saint-Alaisem sram dejanja, ki

sem bil toli ponosen nanj, kadar sem bil sam. "Minulo zimo sem ga dal sežgati. Vidi se mi, da je doba takih orodij zdavnaj minula."

Markiz je bil samo pet let starejši od mene, a teh pet let, ki jih je bil preživel v Parizu in Versaillesu, mu je dajalo ogromno prednost pred menoj in njegov osupli, prezirni pogled me je zadel kakor zausnica. Vendar pa ni ničesar pripomnil, ampak je po kratkem molčanju okrenil besedo ter jel govoriti o mojem očetu. Z ljubečim spoštovanjem, ki je kmalu razorožilo mojo jezo, je obujal spomine nanj in na dogodke, ki so bili z njim spojeni.

"V njegovi družbi sem prvič ubil ptico v zraku!" mi je rekel Saint-Alais s tisto očarujočo prikupnostjo, ki ga je odlikovala izza detinstva.

"Dvanajst let bo tega," sem dejal.

"Točno, gospod," je nadaljeval z rahlim, veselim naklonom.

"Takrat sem poznal majhnega, golonogega dečka, ki je tekal za menoj in me je klical Viktorja ter me imel za največjega človeka na svetu. Prav nič nisem slutil, da mi bo nekega dne razlagal 'Človeške pravice'! Res, vikont, bogme paziti bom moral, da Louis ne bo prepogosto hodil z vami, zakaj vi bi ga napravili prav tako strastnega reformatorja, kakor ste sami. Toda, gospod vikont," je nadaljeval in se z malomarnim nasmeškom in zamahom roke odvrnil od tega predmeta, "namen mojega prihoda ni, da bi govoril z vami o Louisu, ampak prišel sem, da se pomeniva o neki osebi, ki vas gotovo še bolj zanima."

Spet sem začutil, kako me je obšla rdečica, le da je bil vzrok to pot čisto drugi.

"Gospodična de Saint-Alais se je vrnila iz samostana?" sem vprašal.

"Včeraj. Moja mati jo jutri popelje v Cahors, da se nekoliko razgleda med svetom. Uverjen sem, da je ne bo izmed vsega, kar bo videla novega, nič zanimalo kakor vikont de Saux."

"Ali je gospodična sestra zdrava?" sem vprašal prav bezdasto.

"Hvala," je odvrnil markiz.

"Počuti se izvrstno. Jutri zvečer ali celo še preje, če bomo potovali skupaj, se lahko sami uverite o tem. Gotovo si boste radi utrgali teden dni ali dva, da si pridobite njeno naklonjenost? In tako, gospod vikont,

ko se dogovorite z markizo za stran dneva in drugih podrobnosti, bo vsekakor najbolje, da napravimo svatbo... dokler sem jaz še tu."

Naklonil sem se. Že teden dni sem pričakoval tega razgovora, toda mislil sem, da ga bom imel z Louisem, ki mi je bil kakor brat, ne z Viktorjem. Res da je bil le-ta malik mojega detinstva; toda v teku let, ki so bila minula od tistih dob, je bilo življenje na dvoru in dolgo bivanje v Versaillesu in Caint-Cloudu napravilo iz njega ponosnega moža, ki je stal zdaj pred menoj in ki me je posmeval v njegovem očesu prav tako begal kakor neposnemljiva samosvestnost njegovega vedenja. Vzlic temu se mi je posrečilo, da sem zbudil v sebi čuvstva, ki so se spodobila moji vlogi, ter pokazal tisto rahlo mešanico dostojanstva, vljudnosti in vneme, ki jo navada predpisuje za take prilike. Toda moj jezik ni mogel najti pravih besed in markiz mi je priskočil na pomoč.

"Prav, prav," je dejal s prijateljskim glasom, "vse to poveste Denizi; ni dvoma, da boste imeli v njej hvaležno poslušalko. Od kraja," je nadaljeval z lahnim nasmeškom, natičaje si rokavice, "od kraja bo seveda nekoliko boječja, kakor zahteva običaj. Prav nič ne dvomim, da so jo vrle sestre naučile imeti moškega, zlasti pa še snubca, za nekakšnega volka. A tega se ne plašite, prijatelj; ženska ostane ženska in čez teden dni ali dva vam bo pot do njenega srca odprta. Tedaj vas jutri zvečer lahko pričakujemo, če ne že preje?"

"Z vso gotovostjo, gospod markiz."

"Zakaj ne Viktor?" je vprašal ter mi položil roko na komolec, kakor bi se spominjal najinega tovarištva v minulih dneh. "Kmalu bova svaka in bova po tem takem pisano gledala drug drugega. A dotlej bodite tako prijazni in spremite me k vhodu. Še nekaj sem vam hotel povedati. Nu... kaj je neki bilo?"

Toda bodi si, da se ni mogel takoj domisliti, bodi si, da mu

beseda ni šla za jezika — izpregovoril je šele, ko sva bila predhodila polovico orehovega drevoreda, ki vodi v vas. Brez uvo-da se je lotil bistva stvari:

"Ali ste poučeni o našem protestu?"

"Da," sem odgovoril prisiljeno in mučna slutnja me je zgrabila za srce.

"Razume se, da ga boste podpisali?"

On se je obotavljal, preden mi je zadal to vprašanje, a jaz sem se obotavljal z odgovorom. Ta protest, o katerem danes ve-

mo, da je bil izvor nemirov in poobenem začetek novega sveta, je bil spomenica, ki so jo hoteli predložiti bližnji plemiški skupščini v Cahorsu, da bi obsodila postopanje naših predstavnikov v Versaillesu, ki so se bili dotorej ponižali, da so šli zasedati skupno s "tretjim stanom."

Vzlic svojemu preprostemu pogledu na stvar — rajši bi bil namreč videl, da bi bila reforma posnela zgled Anglije, ki ima posebno gospodsko zbornico — sem smatral to odredbo, ki je bila že sprejeta in odobrena

po kralju, za nepreklicno in ugovor za jalov. Mimo tega mi je bilo dobro znano, da imajo predlagatelji namen, upreti se vsaki reformi, braniti svoje predprave do zadnjega in potlačiti sleherno nado v izboljšanje vlade; in ker so ti upi izza volitev od dne do dne naraščali, ni bilo ne

pametno ne lahko dušiti slil sem tedaj, da ne smem pisati protesta, če naj jim svojih načel, ki so bili dobro znana. Zato sem

Grocerija in tobakarna

naprodaj. — Zajamčeno do \$400 tedenskih prejemov. — Najemnina \$30 na mesec. — Velika zaloga. — Kratka doba. — Za \$900 dobite vse skupaj. — Pridite med 2. in 3. ur dne, 1364 Hayden Ave. mite Euclid-Hayden kar

Beauty Shop naprodaj

v slovenski naselbini na E. 74 St. in St. Clair Ave., 10 let upeljen. — Se prodaja po zmerni ceni. — Pokličite MULberry 1039.

Mi koljemo s koruzo pitani prašiče. Z vsakim prašičem dobite kri, jetra in čreva za stonj. Prodajamo vsak dan soljena čreva. Mi dopeljemo na dom brezplačno, v mestu Clevelandu in okolici.

JOHN TOMPKINS, 3979 W. 25 St., SHadyside

VABILO NA

srnjakovo večerjo

V SOBOTO 17. JANUARJA, 1942

Hecker Tavern

1194 E. 71 St. vogal Hecker Ave.

F. Hribar

J. Sustarsic

POSTREGLI BOMO VSEM GOSTOM
PRAV DOBRO

Postregli bomo tudi z dobrim pivom, vinom in žganjem. Priporočeva se vsem našim prijateljem in znancem za obilen obisk.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrži naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je nemila smrt odvzela iz naše sredine ljubljenega in nikdar pozabljenega brata

John Bradač

ki je spreviden s svetimi zakramenti v Mount Sinai bolnišnici po mučnem trpljenju zatisnil svoje trudne oči in za vedno zaspal dne 10. decembra, 1941. Doma je bil iz Marinče vasi, fara Krka na Dolenjskem, po domače Mišmašev.

Po spremstvu iz Josip Zele in Sinovi pogrebne kapele in opravljeni pogrebni sveti maši v cerkvi sv. Vida smo ga položili k večnemu počitku dne 13. decembra, 1941 na Calvary pokopališče.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom pristrčno lepo zahvalimo Rev. Max Sodji za podeljene svete zakramente in za opravljeno sveto mašo in cerkvene pogrebne obrede.

Iskrena hvala vsem, ki so nam bili v tolažbo v teh žalostnih dnevih, kakor tudi vsem, ki so ga prišli pokropiti, vsem, ki so čuli in molili ob krsti ter se udeležili svete maše in pogreba.

Globoko hvaležni se želimo pristrčno zahvaliti vsem, ki so v zadnji pozdrav okrasili krsto s krasnimi vencami kakor tudi vsem, ki so darovali za svete maše, ki se bodo brale za dušo pokojnega ter vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu.

Enako tudi pristrčna hvala članom društva sv. Vida, št. 25 KSKJ, ki so se udeležili pogreba, posebno pa nosilcem krste, ki so ga spremili in položili k večnemu počitku.

Lepo se želimo zahvaliti pogrebniemu zavodu Josip Zele in Sinovi za vso prijazno postrežbo in za lepo urejen pogreb.

Tebi, predragi brat, pa v bridki žalosti želimo, da počivaš mirno v preranem večnem počitku in lahka naj Ti bo ameriški zemlja. Bog Ti je uro odločil in Te poklical k sebi in naj Ti bo sedaj usmiljen sodnik in večna luč naj Ti sveti.

Zalujoči ostali:

DAMJAN in JOSEPH BRADAČ, brata.

MARY PAJK in ALOJZIJA JELNIKAR, sestre. V stari domovini pa zapuščata zalujočega brata FRANK BRADAČA, sestro FRANCES GERM in številno sorodnikov tukaj in v stari domovini.

Cleveland, O., 14. januarja, 1942.

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1126 E. 61st St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730

FARME NAPRODAJ

100 akrov neobdelane zemlje (brush land), brez poslopij, dobra peščena cesta, električna luč, šolski bus, davek \$17.00 na pol leta. Cena \$1,000 v gotovini.

50 akrov, hiša s 7 sobami, toplota na gorko vodo, hlev, kokošnjak, traktor in plug, davek \$9.50 na pol leta. Cena \$2,800.

Farma za mleko (Dairy Farm), 75 akrov, hiša z 12 sobami, velik hlev in skedenj. Cena \$4,000. \$1,000 takoj, ostalo na lahke obroke.

30 akrov, hiša s 4 sobami. Cena \$1,750.

Pokličite:

ORchard 3458

W. R. Bowman,
3576 W. 159th Street,
Cleveland, Ohio

Let Your Answer
to Bombs Be BONDS!

We are fighting enemies who will stop at nothing. With our homes, our very lives at stake, shall we stop short of giving our dimes and dollars for Defense? Buy Defense Bonds and Stamps every day, every week. Buy as if your very life depended upon it. It does!

FOR DEFENSE

BUY
UNITED
STATES
SAVINGS
BONDS
AND STAMPS